

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३८ / अंक : ४४ / २०७८ जेठ २८ गते शुक्रबार / 11 June., 2021 / मूल्य रु. १०/-

निर्वाचन नै समर्थाको समाधान

काठमाडौं। प्रतिनिधिसभा विघटन सम्बन्धी सर्वोच्च अदालतमा परेको रिट निवेदनको अन्तिम सुनुवाई आउँदो असार ९ गतेबाट हुने भएको छ। सर्वोच्च अदालतको सम्बैधानिक इजलासले अस्ति जेष्ठ २६ गते अन्तिम सुनुवाईको मिति तय गरेको छ। सो दिन रिट निवेदकहरूले माग गरे बमोजिम अदालतले अन्तरिम आदेश भने दिएन तर विपक्षीहरूलाई कारण देखाउ आदेश भने जारी गरेको छ। विघटन सम्बन्धी ३० निवेदन मध्ये २९ वटा रिटको सुनुवाईको मिति भने तोकिएको छैन। कांग्रेसका सभापति देउवा निवेदक रहेको रिटको अन्तिम फैसलाको प्रतिलिपी समेत संलग्न गरी अन्य रिट निवेदनको सुनुवाईको मिति पछि तोकिने भएको छ। जेष्ठ ८ गते प्रतिनिधिसभाको दोस्रो पटक विघटन गरिएको थियो। त्यसको ठीक एक महिना पछि सुनुवाईको मिति तोकिएको छ। असार ९ गतेबाट सुनुवाई हुनेमा एक मात्र निवेदन पेशीमा चढ्नेछ। त्यसबेला विघटन सम्बन्धी अन्य निवेदनको सुनुवाई हुने छैन।

>>> बाँकी ८ पेजमा

हालीलाई www.abhiyanonline.com जा पनि पढ्न सकिन्छ।

नेकपा एकताको सम्भावना व्यून

काठमाडौं। प्रधानमन्त्री केपी ओलीले आफ्नो पार्टी नित्रिको आत्तरिक विवाद समाधान गर्न र पार्टी एकतालाई बलियो बनाउनका लागि आफू २०७५ साल जेष्ठ ३ गते अधिकै अवस्थामा फकिने प्रतिवद्धता व्यक्त गरेका छन्। दोस्रो पटक प्रतिनिधिसभाको विघटन विरुद्ध सर्वोच्च अदालतको सम्बैधानिक इजलासमा बहस पैरवी भईरहेको बेला प्रधानमन्त्री ओलीको यस्तो प्रतिवद्धता आएको हो। पार्टीका निलिखित नेता माधव नेपाल समूहले पार्टी एकताको सम्भावना सकिएको निकर्ष निकालेको अवस्थामा प्रधानमन्त्री ओलीले पार्टी एकताका लागि आवान समेत गरेका छन्। प्रधानमन्त्री केपी ओलीले संसदमा विश्वासको मत लिने दिन वैशाख २७ गते माधव समूहका केही सांसदहरूले संसदको बैठकमा अनुपस्थित भएका र त्यही कारण प्रधानमन्त्री ओली विश्वासको मत लिन असफल भएका थिए। आफूले विश्वासको मत लिन असफल भएपछि प्रधानमन्त्री

>>> बाँकी ८ पेजमा

गठबन्धनलाई बलियो बनाउँदै माधव समूह

काठमाण्डौ। नेपाली कांग्रेसका सभापति शेर बहादुर देउवालाई सम्बिधानको धारा ७६ को ७ अनुसार प्रधानमन्त्री बनाउन कांग्रेस सहित माओवादी केन्द्र, माधव नेपाल समूह र जनता समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवपक्षले केन्द्र देखि प्रदेश सभासम्मा गठबन्धन गरेर नेकपा एमालेलाई धेरावनीमा पार्दै पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री

>>> बाँकी ८ पेजमा

माधव समूह एकतामा आउने सम्भावना न्यून

काठमाडौं। पार्टी एकताका लागि जेष्ठ ३ गते पूर्वीको अवस्थामा फकिने नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी ओलीको धोषणालाई माधव नेपाल समूहले भ्रमपूर्ण भन्दै त्यसलाई अस्तोकार गर्ने निर्णय गरेको छ। अध्यक्ष ओलीले ६ बुँदै प्रस्ताव सहित एकताको प्रस्ताव गरेका थिए। तर माधव नेपाल समूहले आफूहरूले बैशाख ७ र २६ गते पार्टी अध्यक्ष ओली समक्ष राखेका मागप्रति पार्टी अध्यक्ष ओली गम्भीर नभएको आरोप समेत लगाएका छन्। माधव समूहले यस अधि लिखित रूपमा अधि सारेका मागहस्ति ओलीले इमान्दारिताका साथ वार्ता र सहमतिको बाटो न्योजेको भन्दै आफूहरू सुरु देखि नै पार्टी एकताको पक्षमा रहेपनि

पार्टी अध्यक्षले पार्टीको विधान उल्लंघन गरेपछि पार्टीमित्र समस्या आएको उनीहरूको आरोप रहेको छ।

आफूहरूले राखेको कुनैपनि मागको सम्बोधन नगरि र कुनै पनि वार्ता नै गरी पार्टी अध्यक्षको पार्टी एकताका लागि आवान गरेको भन्दै उनीहरूले पार्टी एकताका लागि नभई भ्रम सिर्जना गर्ने उद्देश्यले मात्र आवान गरी विज्ञापि जारी गरेको भन्दै त्यसलाई स्वीकार नगर्ने निर्णय गरेका छन्। माधव समूहले आफूहरूलाई गरिएको कारबाहीका बारेमा कुनै स्पष्ट भनाई नआएकार र कारबाही फिर्ताबाटे भ्रमपूर्ण भाषा प्रयोग गरिएको भन्दै त्यसप्रति पनि आपत्ति जनाएका छन्।

>>> बाँकी ८ पेजमा

राप्रपामा चट्याङ्ग परिसकेछ

काठमाडौं। कमल थापा, डा.प्रकाशचन्द्र लोहानी र पशुपति शमशेर जबरा एक भएर वैकल्पिक शक्ति बन्ने दुँकार सेलाएजस्टो छ। अध्यक्ष कमल थापाले सामाजिक सञ्जालमा लेखेका छन्- दुई वा दुईभन्दा बढी घोडाले तानेको रथले तिव्रगति लिन सक्दैन। यो नैसर्जिक सत्य हो। यो सत्य नवुपेको होइन, तर तिव्रगति लिन नसके पनि सामान्य गतिमा हिँडला भन्ने आशा थियो। गतिहिन नै होला भन्ने सोचिएन। दुई अल्पी घोडाको बिचमा च्यापिएको तिव्रगतिको घोडाको हालत के होला ? च्यापिएर थलार्न बेरे छैन।

यसबाट थाहा हुन्छ- अध्यक्ष कमल थापा केरि एकीकरण प्रयत्नमा थाकेको अनुभव गर्दैछन्। यता लोहानी र राणा पनि कमल

>>> बाँकी ८ पेजमा

देखिएको हो।

सविधानसभाको पहिलो निर्वाचनमा माओवादी केन्द्र पहिलो तुलो पार्टी भएको थियो तर दोस्रो सविधानसभाको निर्वाचनमा आइपुदा माओवादी केन्द्र तेस्रो पार्टीमा रहन बाध्य हुने अवस्था देखिएपछि माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष नेकपा एमालेसँग पार्टी एकीकरण गर्न बाध्य भएका थिए। नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र एकीकरण पश्चात निर्वाचन भएपछि तत्कालिन नेपाल

कम्युनिष्ट पार्टीले भण्डै दुई तिहाई मत ल्याएको थियो। पार्टी एकीकरण पश्चात भण्डै एकवर्ष सम्म राम्रारी सञ्चालन भएपनि त्यसले लामो समयसम्म थेन्न सक्न। पछिल्लो समयमा नेकपा एमालेसित्र देखिएको द्वन्द्वमा माधव नेपाल समूहले बलेको आगोमा थिए थने काम गरेको छ। आफूहरूले गरेका गलती नदेख्ने एकोहोरो भएर आफै आपार्टी अध्यक्षका

>>> बाँकी ८ पेजमा

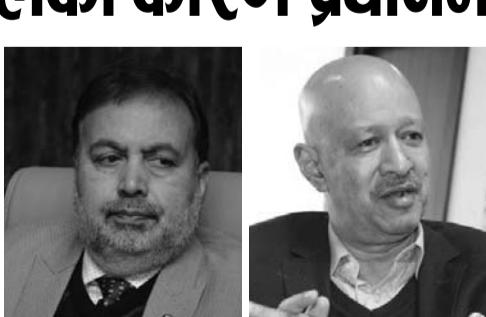
AUTOLeOAN

Drive Your Life

• Loan Tenure upto 8 Years • Competitive Interest Rate

दुगड र अग्रवालका कारण प्रधानमन्त्री नै बदनाम

काठमाडौं। केपी ओली नेतृत्वको सरकारले आगामी आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को लागि त्याएको बजेटमा नुनको आयात गर्न निजी क्षेत्रलाई प्रोत्ताहन गर्ने भन्ने निर्णयको चौतरी विरोध भएको छ। प्रधानमन्त्री केपी ओलीका विशेष आर्थिक सल्लाहकार माती दुगडको पहलमा सरकारले तुन आयातमा निजी क्षेत्रलाई प्रोत्ताहन गर्न उल्लेख गरेको थियो। २०२० सालमा पल्कि प्राइमेट पार्टनरसिप अन्तर्गत गठन भएको साल्ट टेडिङ्ग कर्पोरेशनले अहिलेसम्म तुनको आयात गरी मुलुकभरमै सर्वसुलभ रूपमा तुनको विक्रि वितरण गर्दै आएको छ। २०२० सालमा सरकारको

निर्णयअनुसार नै केही निजी क्षेत्रका उद्योगी, व्यापारीहरूलाई तुनको आयात गर्न सरकारले नै दबाव दिएको थियो। त्यही दबावका कारण निजी क्षेत्रका व्यापारी, उद्योगीहरूले

केही विरोध गरेकोले उनीहरू जेलसम्म परेका थिए। सरकारको दबाव थेग्न नसकेको हुनाले उनीहरूले आफ्नो उद्योगधन्दा नै बन्द गरेर तुन आयात गर्न राजी भएका थिए। त्यही कारणले गर्दा साल्ट टेडिङ्ग कर्पोरेशनको जन्म भएको थियो। साल्ट टेडिङ्ग कर्पोरेशनले अहिलेसम्म जस्तोसुकै कठिन परिस्थितिमा पनि मुलुकभरमै सर्वसुलभ रूपमा तुनको आयातमा साल्टले भण्डै २ अब रूपैया लगानी गर्ने गरेको र तुनको स्टक राज्याका लागि ३० करोड लगानी गरिरहेको अवस्थामा

>>> बाँकी ८ पेजमा

prabhu bank

Prabhu Building, Babarmahal, Post Box No.19441
+977-1-4788500 | +977-1-4780588,
info@prabhubank.com | www.prabhubank.com
Toll Free No: 16600107777

Kashmir, Muslims of India, behavior of Indian State and UN Charter

Mr Tamang

Indian State has scattered the ashes of its constitution in Ganga after BJP came to power. It believes that it could play monkey with the UN Charter and the two cats losing their bread would not chase it to the cliff. Good meaning secular minded Indians, the Muslim world and the world represented by United Nations failed to realise that the forced cum paid mass conversion of Muslims and Christians to Hinduism named "GHAR WAPSI", was the beginning of a sinister agenda – the Hindutva.

BJP has trashed the secular soul of Indian constitution. Senior BJP leader Subramanian Swamy told a long-form documentary correspondent Isobel Young, that "Muslims are a different category", "they are not equal to Hindus", "they are not equal among equals in Indian constitution" and "any country that has 30% Muslims is in trouble." Swamy was challenged that it constituted hatred and discrimination against 200 million Muslims and a violation of article 14 of Indian constitution. Subramanian Swamy answered that equality was among equals and Muslims were not equal to Hindus. According to him article 14 of Indian constitution was in line with the Citizenship Bill and the majority in the country supported BJP. In fact BJP had fulfilled one of its election promises.

India is a member nation of United Nations and aspires to be a permanent member of the Security Council. The State may get away with its interpretation of article 14 of the Indian constitution, but it can't do so with the 'principle

of equality of peoples' and right of 'self-determination' which forms the basis of UN Charter. India has to co-exist with 57 Muslim countries in the world, represented at the United Nations and endure the Muslims living almost in every non-Muslim country around the world. Hindus have to live alongside 2.3 billion Christians and 1.8 billion Muslims.

United Nations represents the 'peoples of the world' as equal

people. It has to take cognizance of this erring behaviour of Indian State. Muslim countries and Muslims living in the world shall have to seek audience with the United Nations Security Council and General Assembly, for a determination whether Indian State is run by people who are unmindful of their Charter obligations and its membership of UN needs to be suspended.

Muslim countries and other members of the UN may have gambled in the past and

turned away from holding India accountable for her non-compliance of the UN resolutions on Kashmir, calling Muslim as a different category and not equal amongst Hindus in India, is a litmus test for every member of the United Nations. Would the world entertain Narendra Damodardas Modis another Hitler of Germany and Frederik Willem de Klerk of South Africa or step forward and halt his sinister fascist political

UN resolutions. Without being a racist and disrespectful to human equality and dignity, BJP leadership, in particular Subramanian Swamy needs to be reminded that the superior category of Hindus 'sweeps' and 'cleans' in almost all Arab countries. They are not treated as a different category but like any other worker in the habitat.

The statement of Subramanian Swamy could be a new template of Indian policy in Kashmir. On 5 August 2019, Government of India has acted savagely in its administered Part of Jammu and Kashmir. It violated UN Security Council Resolution of 21 April 1948, by deploying 900,000 soldiers and enforced a lockdown of people from 5 August 2019. It is a violation of 3 restraints placed on the number, behaviour and location of Indian forces.

India did not stop here. On 31 October 2019 India violated the UN SC resolution of 30 March 1951. It

disturbed the territorial integrity of the State and re-occupied it, as part of Indian Union. The action is unlawful and has no merit. India rightfully seems to have been encouraged by its performance at WION Conference on 5 March 2020 in Dubai.

It discussed Kashmir as its 'internal matter' and on 31 March 2020 under the cover of Covid-19 lockdown Government of India issued a notification designed to change

the demography of the State to influence Plebiscite in future.

It has disabled the State Legislature on the question of 92 year State Subject Law and brought in new domicile laws to allow non State Subjects into Kashmir and settle down with citizenship rights. This will infringe upon the rights of displaced Kashmiris guaranteed in Para 12 and 14 of UN SC resolution of 21 April 1948.

On 3 April 2020 Government has issued a notification and has suspended Telecommunication Services to a population under a lockdown from 5 August 2019 and now faced with a new lockdown due to threat of Covid-19. Indian Government has started behaving as a soulless state and is punishing Kashmiris with no holds barred. Kashmir needs urgent world and UN attention.

The most important thing to point out is that The Gazette notification has changed the Kashmir State's own Ranbir Penal Code into The Indian Penal Code, for the first time in the history of the State. Even so, Section 18 in The Indian Penal Code reads as "India".— "India" means the territory of India excluding the State of Jammu and Kashmir."

Whatever the BJP may conjure up in Kashmir, it will not work. State is fractured into three administrations and there is a vibrant Kashmiri Diaspora. India cannot hold on to its re-occupation and annexation of a part of Kashmir. UN resolutions, the valiant people of Kashmir and Pakistan as a party to the Kashmir dispute would not let India to colonize people living on Indian side of cease fire line.

Pakistan clear that own future

Mr Gurung

Pakistan was the first Muslim country, and third non-communist country, to establish diplomatic relations with China. The resolution of China's admission to UN was moved by Pakistan. The Bandung conference in 1955 provided the opportunity to the leaders of the two countries to interact. In 1956, the then Prime Minister Suhrawardy visited China in October and the Chinese Prime Minister Zhou Enlai visited Pakistan in December. Even Pakistan international Airline (PIA) was first international carrier to link China to the outside world.

Pakistan played an important role in bringing China and the US closer, which led to the establishment of diplomatic relations between the two countries. It was from Pakistan that Henry Kissinger took off secretly for Beijing and he recognised and praised Pakistan's role in promoting ties between the two countries. During the 1962 war with India, Pakistan condemned India as an aggressor and that helped to grow closer to China.

The boundary between China and Pakistan was demarcated in 1962 and an agreement was signed on March 2, 1963, at Beijing by Bhutto and his Chinese counterpart, Chen Yi. China ceded 750 square miles of territory to Pakistan, contrary to false claims that Pakistan ceded territory to China.

Bhutto said, "The facts are that Pakistan has not ceded even one square inch of territory to China. It has gained 750 square miles of territory which had been in China's control". According to late Abdul Sattar Khan, who served as Foreign Secretary, "Pakistan must remember with gratitude an extraordinary gesture by Premier Zhou Enlai."

The China-Pakistan boundary agreement was a historic event to settle territorial dispute between the two countries. China supported Pakistan during the 1965 and 1971 wars. Pakistan supported China's claim over

Hong Kong and the enactment of the law to safe guarding national security in the region. Over the years, cooperation between the two countries had flourished. China assisted Pakistan in setting up the Pakistan Aeronautical Complex, Heavy Industries Taxila, Pakistan Ordnance

Factories and also supported in the establishment of the Guddu Thermal Power Plant and Chashma Nuclear Power Plant. The military cooperation between the two countries has strengthened further over a period of time.

The China-Pakistan Economic Corridor (CPEC) is a project of the Belt and Road Initiative (BRI) that passes through Pakistan. The 64 billion project includes the construction of roads, railways and hydro power plants. It will link Pakistan's sea port in Gwadar

to the Xinjiang province in China. CPEC will also provide China a much shorter route for its trade with the Middle East and Africa. President Xi Jinping, during his first visit to Pakistan in 2015, said "I feel I am going to visit the home of my own brother".

The west is afraid of China's growing economy and therefore, wants to contain it as much as possible. Recently, the construction of the Diamer Bhasha Dam—worth 442 billion—is a joint venture signed between China Power and FWO. The dam will go a long

way for economic development and will socially uplift the country after its completion in 2028. The relations between the two countries are based on solid friendship dating back to the era of the ancient Silk Route.

Pakistan and China hold the same stance on almost all major international issues. Relations between the two countries would continue to flourish as the Pak-China friendship enjoys the support of their masses. Pakistan was the first country to receive donations of half a million Chinese Covid-19 vaccines. Earlier, China also provided medical gear and equipment to fight against the outbreak of Covid-19. At the 69th anniversary of the diplomatic relationship between China and Pakistan, China said our relations with Pakistan are 'firm as a rock'. Pakistan and China's relationship has been referred to by the Chinese President Xi Jinping as 'higher than the mountains, deeper than the oceans and sweeter than honey'. Prime Minister Imran Khan has made it clear that our future is tied with China which has stood by us through thick and thin.

देशविरोधी जो कसेलाई थवाई सेनाले

• राजन कार्कि

rajan2012karki@yahoo.com

२०६५ साल भद्रौ २ गते जनयुद्धका कमांडर प्रचण्ड प्रधानमन्त्री बने । डेपुटी कमांडरहरू नन्दकिशोर पुन, वर्षमान पुन, जनादन शर्मा र चक्रपाणी खनालले भने- नेपाली सेनाको माओवादीकरण यो सरकारको पहिलो प्राथमिकता हो । नेपाली सेना बिघटन गरी माओवादी सेनासहितको नयाँ सेना बनाउनुपर्छ । (कान्तिपुर-२०६५ असोज १९) । वर्षमान पुनले दूलै स्वरमा गर्जिएका थिए- रक्षा मन्त्रालय हामीसँगे राख्दौ, धेरैभन्दा धेरै माओवादी लडाकु सेनाए एकीकृत गर्नुपर्छ । कांग्रेस सरकारमा जाने कुरा थिए- प्रचण्डले रक्षा मन्त्रालय हामीलाई नै चाहिन्छ भनेर अझौं लिएपछि कांग्रेसले भन्दौ- माओवादी धूसपेठले नेपाली सेना ध्वस्त पारिदैछ । (साउन २७ का हिमालय टाइम्स र अन्य पत्रपत्रिका)

प्रचण्ड सरकारले ६ जना जर्नललाई अवकाश दियो र प्रधानसेनापति रुकमांगद कटवाललाई स्पष्टिकरण सोधेर हटाउने सहमति दिएर एमाले अध्यक्ष भलनाथ खनाल चैत १३ का पत्रिकाहरू)

अचम्म त के भयो भने ६ जर्नलको

अवकाशलाई अदालतले गलत ठहर गरिदियो । दिल्लीको फोन बैजिङमा रहेका भलनाथ खनाललाई गयो र खोसिएका भनिएका कटवालले वालुवाटारदेखि जंगीअड्डासम्म सेनालाई अलर्ट पारिदिए ।

सेनाले चाहे कुनै पनि अतिवादका विरुद्ध हर्कतमा आउन सक्ने नजीर स्थापित हुन्युपर्यो ।

२०६६ वैशाख २० गते प्रधानमन्त्री क्वार्टरमै बोलाएर कुलबहादुर खड्कालाई प्रधानसेनापति बनाइएको चिठी मुख्यसचिव लीलामणि पोखरेलले विएका थिए । एमालेका अध्यक्ष भलनाथ खनाल, महासचिव ईश्वर पोखरेल, गृहमन्त्री बामदेव गौतम र स्वयम् प्रधानमन्त्री प्रचण्डले त्यतिबेला तोरीको फूल देखे जितिबेला राष्ट्रपति डा.रामवरण यादवले आफैले सही गरेको पत्रमार्फत रुक्मांगद कटवाललाई प्रधानसेनापति पदमा निरन्तर बहाल रहन आदेश दिए । कांग्रेसका सभापति कोइरालाले राष्ट्रपतिको कदमको सहाहना गरे ।

माओवादीका नेता डा.बाबुराम भट्टाराई, अनन्त, बलदेवहरूले राष्ट्रपतिको निर्णयविरुद्ध सडक आन्दोलन गर्न बताएपछि राष्ट्रपतिको बोल्ड भनाइ सार्वजनिक भयो-प्रधानमन्त्रीजस्तै म पनि निर्वाचित हुँ । सिंहदरवारमा बती निम्ने पनि राष्ट्रपति कार्यालयमा बती निर्दैन । म आलड्कारिक होइन, संवैधानिक राष्ट्रपति हुँ । (२०६६ वैशाख १६ का पत्रपत्रिकाहरू)

फेस सेमिड्ग गर्दै माओवादीबाट पानी पानी भएको अभियक्ति आउन थाल्पो-भारत र अमेरिकाको दूलै दबाब आयो भनेर प्रचण्डले राजीनामा दिए । सडक आन्दोलन फासफुस हुन्युपर्यो ।

अर्थात्, देश र जनताका लागि संगठित नेपाली सेनाको जरो बलियो छ । नेपाली सेनाको व्यवसायिक ताकत व्यापक छ । नेपाली सेना यस्तो संगठन हो, जसलाई १० वर्ष जनयुद्ध गरेको शक्तिले पनि हल्लाउन सक्ने ।

विश्वसन्तिका लागि अलगै पहिचान बनाइसकेको नेपाली सेना त्यो सेना हो, जसले नोबेल पुरस्कार ग्रहण गर्दा राष्ट्रसंघका महासचिव कोफी अन्नानले

नेपाली सेनालाई साथमै राखेका थिए । अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्प र उत्तरकोरियाका मार्शल किम जोड उनसँग दुईपल्ट शिखर वार्ता गर्दा सुरक्षा गर्ने गोर्खा सेना थियो ।

गोर्खालीको रगतमै इमान छ । उत्तरदायित्व र जवाफदेही पनि छ । नेपाली सेना भनेको गोर्खा सेनाको विकसित स्वरूप हो । जर्नल प्रेम सिंह बस्तेका अनुसार बि.स. १९९६ मा भीरथ पन्तलाई सेनापति (काजी) बनाएर नेपाली सेनाको

प्रधानसेनापतिले जेठ २३ गते राजनीतिक अराजकताबाट सेना अवगत छ भन्नु पनि राजनीतिलाई सुधने चेतावनी हो । राजतन्त्रवादले पनि देशको खस्किदो हालका विषयमा चिन्ता र चासो लिएको अनुभूति सबैले गरेकै छन् ।

जनताले खोजे म यहाँ छु भनेका हुन् जनआस्थाका राजाले । देशको भार लाग्ला भनेर सबैलाई बेला बेलामा सचेत गराएका पनि हुन् आस्थाका राजाले । त्यो जनआस्थाका राजा यतिबेला कहाँ छन् ?

● ● ●

२०६६ वैशाख २० गते प्रधानमन्त्री क्वार्टरमै बोलाएर कुलबहादुर खड्कालाई प्रधानसेनापति बनाइएको चिठी मुख्यसचिव लीलामणि पोखरेलले दिएका थिए । एमालेका अध्यक्ष भलनाथ खनाल, महासचिव ईश्वर पोखरेल, गृहमन्त्री बामदेव गौतम र स्वयम् प्रधानमन्त्री प्रचण्डले त्यतिबेला तोरीको फूल देखे जितिबेला राष्ट्रपति डा.रामवरण यादवले आफैले सही गरेको पत्रमार्फत रुक्मांगद कटवाललाई प्रधानसेनापति पदमा निरन्तर बहाल रहन आदेश दिए । कांग्रेसका सभापति कोइरालाले राष्ट्रपतिको कदमको सहाहना गरे ।

● ● ●

स्थापना भएको हो ।

नेपाली सेना यसकारण नेपाल र नेपालीको सुरक्षा कवच थियो, छ र बनिरहनेछ ।

२०६३ सालपछि भाँडिएको राजनीतिले अराजकता देखाउन थालेको छ । राजा र हिन्दुराष्ट्र किनारा लगाएपछि थिति बिग्रिएको छ । बिगानहरू आफै विग्रिए, सुधार्ने प्रयास कसैबाट पनि सम्भव देखिएन ।

यसकारण त्यो संगठित शक्ति र राजतन्त्रवादले दायित्वबोध सम्झनै पर्ने अवस्था आएको छ । नेपाली सेनाका

के गर्दैछन् ? जनता अक्सिजन नपाएर मरिरहेको बेलामा, अस्पतालको बेड र उपचार नपाएर अकालमा ज्यान फाल बाय भइरहेका बेलामा आस्थाका राजा देखिनुपर्छ कि पर्दैन ?

नेपाली सेनाले सीमामा रहेर जनसेवा गरिरहेको छ । अक्सिजनको जोहो, अक्सिजन पुऱ्याउने प्रवन्ध, उद्धारकार्यमा पनि सेना जुटेको छ । देशको अन्तिम शक्तिले यतिमात्र गरेर पुर्दैन । किनकि कोभिड महामारी र राजनीतिक भगडाले देश र जनता, पद्धति र नीति कोमामा

समय आयो, सेना र राजतन्त्रवादले मौनता विर्युप्यो, जनताका साथमा देखिनुप्यो । अन्यथा पहिरो लस्कदैछ, रोक्न नसकिए कही बाँकी नरहन सक्छ ।

साल्ट ट्रेडिङ कंपनीसिटी लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित ग्राहक ग्राहक

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको भित्र बाहिर रक्वर कोट भै बीचमा रिटलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुन: प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना दुरक्त हनुहोस्

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पद्धत्यौ हारी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

जन्यौ ज्यूदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सिर्कियो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादर भरर एकै पटक मर्न सकौ।

- अभियानवाणी

समाजिक अराजकता र विद्रोहको सम्भावना

- देवेश भा -

सत्तालाई मधेशको विषयमा भ्रम यथावत् छ । वेदानन्द भा नेतृत्वको तराई कांग्रेसले २०१५ सालको आमनिर्वाचनमा भाग लिँदा प्रारम्भ भएको 'पहिचानको खोजी' अझै निर्विकर्षमा पुगेका छैन । एउटा सीटमा पनि सफल हुन नसकेको तराई कांग्रेसलाई पहिलो आमनिर्वाचनमा २% मत प्राप्त भएको थियो । गजेन्द्र बाबु (गजेन्द्र नारायण सिंह)को नेतृत्वमा नेपाल सदभावना पार्टीले ४% सीट प्राप्त गरेको थियो । वेदानन्द भालाई पहिले गृहमन्त्री र पछि लामो समयसम्बन्धका लागि भारतमा नेपाली राजदूत नियुक्त गरेर तत्कालीन सत्ताले मधेश मुद्दा विसर्जन भएको ठाने तर गजेन्द्र नारायण सिंहमार्फत् दोब्बर शक्ति आर्जन गर्दै मधेशको पुनर्जागरण भएर आयो । गजेन्द्र नारायणको भौतिक जीवनसँग जोडिएको मान्दै आएका नेपाली राज्य सत्ताले दिन गन्दै समय बिताइरहँदा अनुमान भन्दा ठिक विपरित दृश्य २०६३ को मधेश जनविद्रोहले देखायो । सामान्य गैरसरकारी संस्था मधेशी जनअधिकार फोरमको आवानमा शुरु भएको आन्दोलनले विकराल रूप धारण गर्दै सम्पूर्ण व्यवस्थालाई चुनौती दिएर अन्ततः देशको शासन प्रणालीलाई संघीय बनाउन बाध्य तुल्यायो । मधेश आन्दोलन हुँदा गजेन्द्र बाबुको लिगेसी बोकेको दाबी गर्दै आएको नेपाल सदभावना पार्टी सदस्यामा सहभागी थिए ।

पाटी सरकारमा सहभाग थियो । मधेशप्रति राज्य सत्ताको बेवास्ताका परिणामस्वरूप २ बाट ४ प्रतिशत मतको समर्थन पाउने मधेश मुद्दा समर्थित मत २०६३ को आन्दोलन पछि पहिलो संविधान सभाको निर्वाचन हुँदा ७९% मा पुगिसकेको थियो । तर पनि चेत नेखुलेका भ्रमितहरूले मधेशी नेताहस्तीच फाटो ल्याउँदा मधेशको राजनीति दुगिने दृष्टिकोण अगीकार गरे र सबै हत्कण्डा अपनाएर मधेशी दलहस्तलाई छिन्नभिन्न पार्न सफल भए । उपेन्द्र यादवको फोरमबाट विजय कुमार गच्छदार र जेपी गुप्ता, महन्थ ठाकुरको तमलोपाबाट महेन्द्र राय यादव तथा गजेन्द्र नारायण सिंहको नेसपाबाट राजेन्द्र महतो र अनिल भा छुट्टिन पुगे । दोश्रो संविधान सभाको निर्वाचनमा यी नेताहरू आ-आफ्नो पार्टीलाई चुनावी मैदानमा उतारे र पराजित भए । राज्य सत्ताका लागि आफ्नो योजना सफल भएको देखिए पनि समग्र मधेशी दलहस्तको मत परिणाम वृद्धि भएर १२% मा पुगिसकेको थियो । यसरी पहिलो संविधान सभामा ठूलो बहुमत प्राप्त परिवर्तनकारी शक्तिहरू दोश्रो संविधान सभाको निर्वाचन हुँदा प्राविधिक रूपमा सत्ता बाहिर बस्ने स्थिति बनाउने काम भयो । परिणामतः ३५% मा भरिसकेको यथास्थितिवादी शक्तिहरू फेरि ७०% स्थान कब्जा गर्न सफल भए । पछिल्लो संसदीय निर्वाचनमा मधेशी दलहस्तीच सहमति गरेर भाग लिने तय भएपछि यसको अनुपात फेरि घटेर ५५% मा पुगेको छ । जनसांख्यिक आधारमा यो आफ्नो वास्तविक उपस्थिति भन्दा २०% बढी हो । नेपाली राजनीतिमा स्थिरता कायम गर्ने प्रयासलाई यस प्रकरण मार्फत गम्भीर धक्का

हानियो । नेपालको एकीकरण अभियानमा सहभागिता जनाएका विभिन्न जात, जाति, भाषा, धर्मलाई समेटेर एकजुट बनाउने प्रयासस्वरूप चार वर्ण छत्तीस जातको साफा फूलबारीसम्बन्धी अवधारणालाई अपहरण गरेर सीमित सामुदायिक राज्य सत्ता बनाउने कार्यलाई निरन्तरता दिन अनेको प्रपञ्चद्वारा परिवर्तनको सबै मुदाहरू धुमिल पार्नु नै दोश्रो संविधान सभाको लक्ष्य राखिएको थियो । यसका लागि माओवादी नेतृत्वलाई दबाव र प्रलोभनको रणनीति प्रयोग गरेर निस्तेज बनाइयो र सामुदायिक एकीकरण गर्दै संविधान जारी गरियो । प्रगतिशील संविधान देखाइएको भएपनि घुमाउरो पाराले केन्द्रिकृत शासन प्रणालीको निरन्तरता कायम राख्ने कोशिसलाई अस्थीकार गर्दै सम्पूर्ण मधेश दोश्रो पटक फेरि आन्दोलित हुँदा हिसात्मक दमन नीति अंगिकार गरेको राज्य सत्ताले निर्देशीताको पराकाष्ठा देखाए । पश्चिमी नेपालमा राज्य प्रशासन र थारू समुदायबीच भएको हिसक भडपमा उच्च प्रहरी अधिकृतहरू पनि हताहत भए । यसैगरी अन्य ठाउँको प्रदर्शनमा प्रहरीको

बर्बरता चरम रूपमा देखा परेको थियो ।
तथापि आश्चर्यजनक रूपमा मधेश अथवा
थारु विद्रोहले विखण्डनलाई अस्तीकार गर्दै
आएको छ । विगतमा जयकृष्ण गोइत, ज्वाला
सिंहहस्तारा सञ्चालित हिसात्मक द्वन्द्व मधेशमा
टिक्कन सकेन । यहाँसम्म कि विखण्डनको नारा

लगाई रहँदासम्म सिके राउत तुलनात्मक रूपमा
स्वीकार्य हुन सकेको थिएन। मधेश र थारू
समुदायले नेपालबाट छुट्ठिन नखोजेको प्रमाणित
भए पनि समकालीन राजनीतिमा पहाडे नेताहस्ते
आफ्नो समुदायलाई विखण्डनको त्रास देखाएर
राजनीतिक लाभ लिने गरेको देखिन्छ भने
त्यहीअनुरूप मधेशका नेताहस्तको पनि समस्या
समाधान गर्न भन्दा बढी सत्ता राजनीतिमा
भूमिका खेल ध्यान केन्द्रित रहेको छ। अन्तत
बलपूर्वक लागू गरिएको संविधानअनुसार संसदीय
निर्वाचन गर्दा पनि मधेश मुद्दाको पक्षमा रहेको
मत परिणाम यथावत् कायम रहेको देखिन्छ
तत्कालीन दुवै मधेश केन्द्रित दलहस्तले लगभग
१०/५५ मत प्राप्त गरेका छन्। जबकि पहिले
चरणको निर्वाचनमा राजपाले भाग नलिएको
र हृदयेश त्रिपाठी लगायतका पुराना राजप
नेताहस्त एमालेको सूर्य चुनाव चिह्नबाट चुनाव
लडेका थिए। यसरी प्रष्ट रूपमा देखन सकिन्छ

कि मुदाको हिसाबले मधेशको जनमत आफ्ने
ठाउँमा स्थिर रहेको छ ।

यस पटकको संसदीय निर्वाचनको अर्को
महत्वपूर्ण पक्ष भनेको थारु समुदायको
उदासीनता रहयो । संविधान जारी
भएपछिको आन्दोलनले उग्र रूप लिई गद
कैलाली जिल्लामा भएको हिसक दुर्घटना र
त्यसले निर्माण गरेको डरलाग्दो परिवेशमा
सुदूरपश्चिमका दुई जिल्ला गम्भीर रूपमा
प्रभावित भए । त्रासमय वातावरणमा सम्पन्न
निर्वाचनमा परिणाम प्रभावित हुनु स्वाभाविक
थियो तथापि तत्कालीन राजपा उम्मेदवारको
रूपमा ठूलो बहुमतले निर्वाचित रेशम चौधरीको
उत्साहजनक विजयले परिवर्तनको पक्षमा रहेको
सामुदायिक चाहनालाई प्रतिविस्तित गर्छ ।

नेपालको राजनीतिमा एकल सामुदायिक वर्चस्वको अभ्यास नौलो कुरा होइन । थापा पाण्डे र जहानियाँ राणा शासनको कालखण्डमयसका लागि योजनाबद्ध ढङ्गले रणनीतिक प्रक्रिया अवलम्बन गरिएको थियो । बन्दुककलम र खजानामाथि पूर्णतः नियन्त्रण गरेर राज्यसत्ता कब्जा गर्ने प्रयासस्वरूप सेनाप्रशासन-न्याय र राजस्व संकलन गर्ने महत्त्वपूर्ण स्थानहरूमा स्वजातीय नियुक्तिको निरन्तरतालामो समयदेखि जारी रहेको छ । जनगणनाबाट उपलब्ध तथ्यांक विपरीतको यस व्यवस्थाकारण सामाजिक परिवेश असन्तुलित भएर विभिन्न प्रकारको आन्दोलन तथा विद्रोह मार्फत जनभावना मुखरित हुई आएका पनि छन् विगत ७० वर्षदेखि नेपालमा राज्य सञ्चालन गन्त्य अभ्यास गरिएको आधुनिक मापदण्ड सहितकै राजनीतिक एवम् प्रशासनिक संरचनाले राष्ट्रिय एकतामा पारेको प्रभाववारे बहसको अनिवार्यतादेखिन्छ । जहानियाँ राणा शासन विरुद्धको प्रजातान्त्रिक आन्दोलन, सक्रिय राजतन्त्रसहितकै निर्दलीय पञ्चायती व्यवस्था विरोधी आन्दोलन अथवा माओवादीको हिस्क र मधेशको अहिस्क विद्रोहको पछाडि एउटै मनोविज्ञानले काम गरेको छ । नेपालको राजनीतिक क्षेत्रमा नियन्त्रित जातीय दृष्टिकोणलाई राष्ट्रवादको संज्ञा दिएर महिमा गरिएपनि यसले सामाजिक सद्भाव कायम राख्न दिनानुदिन जटिलता थर्पिंदै गएको छ नश्लीय सोचबाट प्रेरित सत्ता र परिवर्तनकारी दुवै पक्षले समाजलाई महज राजनीतिक प्रयोजनकलागि ध्रुवीकरण गरेर घृणाको व्यापार बढाउने काम गरेका छन् । राणा शासनको अन्त्यसँग प्रारम्भ भएको खुला राजनीतिमा प्रतिस्पर्धात्मक व्यवस्थामार्फत् सामाजिक सहजता वृद्धि गन्त्य सुअवसरलाई एकल सामुदायिक वर्चस्वको संरक्षण गर्ने प्रयासले ठूलो क्षति पुन्यायो प्रजातान्त्रिक आन्दोलनका नेतृत्वकर्ता दलको हैसियतले नेपाली कांग्रेसलाई राज्य पुनर्संरचन

गर्ने महत्वपूर्ण अवसर प्राप्त भएपनि दल
भित्रको आन्तरिक किचलोका कारण समय
खेर फालियो । परिणामतः बखान सिंह
गुरुड, महेन्द्र नारायण निधि, परशु नारायण
चौधरी जस्ता अग्रपत्तिका योद्धाहरू नेतृत्वमा
स्थापित हुन सकेन । समाजमा समानताको
अनुभूति गराउन सक्ने ठूलो सम्भावना बोकेको
कालखण्डलाई सत्ता र शक्ति संग्रह गर्न अवसर
बनाउन खोजिएकोले समय र परिस्थितिद्वारा
राजदरबारलाई विकल्प उपलब्ध गराइएको
थियो ।

त्यसपछिको युगमा आधुनिक राज्यव्यवस्थाको महत्वपूर्ण अंग मानिएको प्रणालीगत सुधारको रूपमा लोक सेवा आयोग, अदालतको भूमिका लगायतका विषयहरू प्रवेश गराइएको भएपनि नियन्त्रणको प्रक्रिया यथावत् कायम रहेको थियो । संस्थागत परिवर्तनको अपेक्षा

गर्न जनताको लागि फेरि आन्दोलन अपरिहार्य भएर जनपक्षीय नेतृत्व स्थापित भयो तर परिवर्तनको नेतृत्व गर्दै सत्तामा पुग्न सफल भएकाहरूले पनि शासन व्यवस्थामा रहेको नश्लीय चिन्तनलाई परिमार्जन गर्न सकेन, परिणामतः सामाजिक असन्तुष्टि समाधान हुन सकेको छैन । नेपालमा सात पटक संविधान लेखन कार्य भइसकेको छ । वर्तमान संविधान पनि सन्तोषजनक नरहेको बहस विभिन्न क्षेत्रबाट हुने गरेको छ । संघीयता र गणतन्त्रको स्थापना गरेर केही प्रगतिशील बन्न पुगेको वर्तमान संविधानलाई एकल सामुदायिक वर्चस्वको संरक्षण गर्न मानसिकताले शासन व्यवस्थामा सबैको अधिकार समावेश गराउन अफै स्वीकारेको छैन । धेरै लामो कालखण्डसम्म सत्तामा बस्नेहरूका लागि विगतमा गरिएका आफ्नो व्यवहारका कारण आफै त्रसित बन्ने मानसिकता कायम भएको छ ।

तुलनात्मक रूपमा अहिलेसम्मको सबै संविधान भन्दा बढी समावेशिताको सम्भावना बोकेको वर्तमान संविधानलाई विभिन्न ऐन कानुनहरू निर्माण गरेर प्रतिगामी बनाउने प्रयास जारी राखिएको छ । जनताद्वारा प्रत्यक्ष प्रतिनिधित्व गराउने सिद्धान्तमा जनसंख्याको आधार निर्णयक मानिने चलन भएपनि नेपालको राजनीतिमा लोकतन्त्रको मूल आदर्शलाई उपेक्षित गरिएको छ । संघीयता संचालनको लागि सामुदायिक प्रतिनिधित्व नभएसम्म समाजमा विद्यमान उक्सस्युक्स अन्त हुने छैन । प्रधानमन्त्री केपी ओलीले आवश्यकता र औचित्यको आधारमा संविधान संशोधन हुन सक्ने भन्दै आजनु भएको छ तर त्यसबाटे स्पष्ट परिभाषा गर्नु भएको छैन ।

संसदीय निर्वाचन हुन लाग्दा संविधान संशोधनको अनिवार्यता स्वीकारेर तत्कालीन माओवादी नेतृत्वको कांग्रेस समिलित सरकारले संसदमा संशोधन प्रस्ताव दर्ता गराएको थियो तर रहस्यमय ढंगले सत्ताधारी दलका सभासदहरू अनुपस्थित रहेको कारण पारित हुन सक्ने । संसदीय राजनीतिमा दलद्वारा औपचारिक रूपमा संसदमा प्रस्ताव प्रस्तुत भइसकेपछि त्यसलाई वैधानिक समर्थन दिएको मानिन्छ । यसरी पछिल्लो संसदमा दर्ता भएको संशोधन प्रस्ताव वर्तमान संसदमा निर्वाचित भएर आएका नेपाली कांग्रेस, तत्कालीन माओवादी र मध्यसंघ केन्द्रित दलका सांसदहरूका लागि नैतिक जिम्मेवारीको विषय हो । नेपाल पनि विश्व राजनीतिको अभिन्न अङ्ग भित्र पर्दछ । मानव सम्यताको विकाससँगै विकसित भएको वर्चस्व र संरक्षणको राजनीतिले कालान्तरमा संरक्षित वर्गलाई बाँकी समाजबाट अलग्याउने गरेको हुँदा त्रासको मानसिकता बन्ने गरेको हुनाले संरक्षण प्राप्त समुदाय आफैनै वरिपरि पर्खाल खडा गर्दै एकलिएका हुन्छन् । प्रायः कमजोर र असुरक्षित मनस्थितिका कारण बनेको यस्ता संवेदनशील संरचनालाई जोगाउन राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दवावमा अनेकौं जायज-नाजायज सम्पूर्णताहरू गर्नुपर्ने बाध्यात्मक अवस्था सिर्जित हुने गरेको हुन्छन् । यसरी समग्र विश्लेषण गर्दा नेपालको राज्य व्यवस्था एकतर्फा रूपमा एकल सामुदायिक संरक्षणका लागि प्रयोग हुने गरेको यथार्थ छ । एकीकरण गर्ने बेलामा सबै जातजाति, भाषाभाषी, धर्म-संस्कृतिलाई समेटिने गरी जनाइएको प्रतिबद्धता अपहरित भएको छ । शाहवंशीय राजतन्त्रको कालखण्डसम्म खस क्षेत्रीहरूको बहुलता र निर्णायक भूमिका रहदै आएकोमा २०४६ को परिवर्तन पछि ऋक्मिकरूपमा पहाडी मूलका बाह्यमणको वर्चस्व स्थापित हुदै गएको देखिन्छ । वर्तमान संविधान प्रति मध्येशको मुखर असहमति छ भने जनजातिहरूले मैन

असहमति राख्दै आएका छन् ।
राष्ट्रियताको संज्ञाबाट विभुषित बनाइएको
वर्तमान राजनीतिक प्रणालीमा परिवर्तनकारी
सोचबाट प्रेरित भएर सकारात्मक परिणाम
ल्पाउनु नै राष्ट्रहितको एकमात्र मार्गचित्र
हुनसक्छ । अन्यथा जहानियाँ शासनबाट
संवैधानिक राजतन्त्र, प्रजातन्त्र, लोकतन्त्र
वा संघीय गणतन्त्र भनेको भए पनि शासन
व्यवस्थालाई संचालन गर्ने प्रक्रियामा जनताले
खाजेको अधिकार सुनिश्चित नभएसम्म
समाजमा अराजकता सिर्जना भइरहने छन् र
देशले फेरि पनि आन्दोलन अथवा विद्रोहको
सामना गरि रहनु पर्दछ । प्रष्टरूपमा भन्नु
पर्दा एकल सामुदायिक वर्चस्वबाट संरक्षितहरू
बाहेकको नेपाली समाज अफै पनि परिवर्तनको
लागि प्रतीक्षारत अवस्थामा रहेको देखिन्छ ।
(मध्येश दर्पण फिचर सेवा)

महामारीको कसीमा नेपालीत्व

डा. ब्रद्री केसी

नेपालीत्वले हामीलाई संसारको जुन्नसुकै कुनामा जन्मिए पनि नेपाली नै बनाइराखेको छ। यो नेपालीत्वको वास्तविक परीक्षण सुखभन्दा दुखमा, अफ नै संकटमा हुने रहेछ। अहिले दोस्रो-तेस्रो लहर चलिरहेको र अनिश्चित भविष्यतीच कोरोना वैशिक महामारीको अनुभवले एउटा निकै भावुक र महँगो अनुभूति स्थापित गरेको छ, संकटमा परीक्षित नेपालीत्वका सन्दर्भमा। विश्वभर छरिएका नेपाली दाजुभाइ, दिदीबहिनी तथा सरोकार राख्ने सम्पूर्ण समुदायमाफ यही अनुभूतिको आलोकमा केही न केही स्मरणशील र विचारित हुन पाउँदा म आफूलाई निकै भाग्यमानी सम्भन्नु।

गत वर्षको प्रारम्भिकाका जब चीनको बुहानबाट कोरोना महामारी सुरु भयो, मोटामोटी हेका थिए- विश्व समुदायको अति सघन सम्पर्क सञ्जालका कारण कुनै न कुनै स्पमा ढिलो चाँडो सबै भूमग यो भाइरसबाट अझुतो रहन सक्नेछैन। नमन्त्र महामारी फैलन थाल्यो। नेपाली श्रमिकहरू ठूलो संख्यामा रहेका खाडीलगायत क्षेत्र व्यापक प्रभावित भए। गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएन) सुरुदेखि नै नेपाली श्रमिक र प्रवासी नेपालीजनहस्तको अवस्थालाई निरन्तर नियालिरहेको थिए।

महामारी फैलावटको एउटा समय संयोग, नेपालमा जब लकडाउन सुरु भयो, द्याकै त्यावेल प्रवासी नेपालीहरू अप्यारोगमा परिस्केका थिए। हामीलाई थाहै छ, वैदेशिक श्रममा जोतिन एका नेपालीहरू प्रायः तलब आउनेवितकै घर पठाइहाल्छन्। संकट आइपर्छ भनेर जगेडामा राख्ने कमै हुन्छन्। खाडी देशहस्ता नेपाली कामदार सडकमा आउने रिथि बन्यो। उनीहरू काम गरिरहेका कम्पनी बन्द भए। विनाडकुमेन्ट काम गरिरहेका कामदारलाई मालिकले निकालिए। महिला र गर्भवतीको अवस्था भन् दर्दनाक भयो, रहने-बस्ने बेटेगान भयो। एनआरएन तत्काल सक्रिय भयो, सबैभन्दा पहिले अप्तेरामा परेकालाई खाने-बस्ने प्रबन्ध मिलाउन।

पचास वटा देशमा दुई हजार पाँच सय स्वयंसेवक परिचालन भई जहाँ-जहाँ नेपाली अलपत्र छन्, त्याहाँ पुगेर आवश्यक व्यवस्था मिलाउन थाले। भाडा तिर्न नसकेर कठिनाइमा परेका विद्यार्थीलाई हाम्रा सदस्य साथीहस्ते आफैने घरमा ल्याएर पनि राख्ये। विश्वभर छरिएर रहेका नेपाली विकित्सक र नर्सलाई समेटेर टेलिमेडिसिन र काउन्सिलिङ्का कामहरू भयो। संक्रमितका घरघरमा अत्यावश्यक सामग्री उपलब्ध गराउन हाम्रा सञ्चन्त्र परियालित भए। यो अपनत्व र समानुभूतिको खटाइमा हाम्रा केही स्वयंसेवक साथी नै संक्रमित भए, केहीले ज्यानसमेत गुमाए। वास्तवमा ती हाम्रा साथीले बधुकर्तव्य निर्वाह गर्ने क्रममा सहादत प्राप्त गरेका हुन्। त्यो कुर्बानीले हामीलाई एकअर्कासँग सदैव श्रद्धाशील, सेही र सहयोगी रहन प्रेरित र सयेत गराइराख्छ।

संसारमा जहाँ रहेर कर्म गरे पनि संकटमा सम्भने घरै हो। महामारी, लकडाउन, संक्रमण र अभावीचाको ऐन्थनमा धेरै नेपाली बरू घरै जान पाए हुने भनेर अतालिनु स्वाभाविक थिए। उनीहस्तलाई त्यो अवस्थाबाट उद्धार गरेर स्वदेश ल्याउने काम पनि नेपाली सरकारको स्वतःस्फूर्त कदम हुनुपर्थ्यो। धेरै देशले रातारात चार्टर्ड विमान पठाएर आफ्ना नागरिक उद्धार गर्न थाले। हामीले पनि नेपाल सरकारलाई आग्रह गर्न थाल्यो।

उद्धार कार्य हामीले मात्र गरेर सम्भ हुने अवस्था थिएन। सरकारलाई राहत, उद्धार र पुनर्स्थापनासहितको जिम्मेवारी

सम्फाउँदे कार्ययोजना नै सुभायाँ। हामीले सम्फायाँ- यी तिनै नेपाली हुन, जसले विदेशी भूमिमा पसिना बगाएर हरेक वर्ष नौ खर्ब रुपैयाँ विप्रेषण पठाउँछन्, जसले नेपाली अर्थतन्त्रमा लाइफलाइनको काम गरेको छ। उनीहस्ते पठाएको पैसालाई मात्र स्वागत गर्ने होइन, उनीहस्तलाई पर्दाका बखत अभिभावकत्व पनि दिनुपर्छ भनेर हामीले जोड दिएकोदैयै गन्धाँ।

नेपाल सरकार त्यवैता नेपालिभै नेपालीरासँग लड्ने तयारीको अवस्थामा थिएन। हामीले विदेशमा अलपत्र नेपालीको उद्धारका निति सहकार्यको प्रस्ताव गर्याँ, त्यसमा सरकारले कुनै प्रतिक्रिया दिन सकेन। विभिन्न देशका दूतावासले सम्भव भएसम्म तत्परता देखाए, तर त्यो पर्याप्त हुने कुरै भएन। त्यस्तो अवस्थामा पनि हामीले नेपालमा हाहाकार छ, जे-जे सकिन्छ पठाउनुपर्छ भनेर सहयोगको जोहो गर्न थाल्याँ। दक्षिण कोरिया, चीन, मकाउ र हड्कडबाट मैडिकल सामग्री पठायाँ। जे-जति गन्धाँ, आफैने स्रोतसाधनबाट गरियो।

अत्यास, कर्तव्यको आभास र नेपालीत्व-अपनत्वको अकण्टक हुट्टुलीबीच हिम्मत नहारी काम गर्दै जाँदा हाम्रा लागि दिनहरू अनुकूल हुँदै गए। अलपत्र नेपाली श्रमिकलाई उद्धार गरी स्वदेश फर्काउने, परिवारसँग पुनर्मिलन गराउने र नगरी नहुने अन्य सहयोगको व्यवस्था मिलाउने हाम्रो प्रस्तावमा विश्व श्रम संगठन (आइएलओ) मदत गर्न तयार भयो। एनआरएनएलाई उक्त कामका लागि आइएलओले दिएको ९० करोड रुपैयाँबाट आज अदम्य साहस, महत्व र प्रभावका काम भएका छन्। ७७ हजार नेपाली स्वदेश फर्केका छन्, जसमध्ये हजारजनहस्तन्दा बढीको टिकट नै काटिएको हो।

बाँकीलाई उपचार, खाना, आवास, पुनर्स्थापनासम्मका कुनै न कुनै मदत भएको छ। यसरी स्वदेश फर्किने हरेक नेपालीसँग आ-आफ्ना कथा-

व्यथा छन्, उनीहस्तलाई सायदै कोही होलान्, जो आफ्नो देशमा सुख मात्रै काटेर रहरैले मरुभूमिमा पाखुरी बजार्न गएका हुन्। संकटमा देश फर्केर आफ्ना परिवारजनको साथ पाउनु उनीहस्तलाई लागि जीवनपर्यन्तकै विशेष अनुभव हो। यो उद्धार-पुनर्स्थापना अभियानलाई एनआरएनका तर्फबाट नेतृत्व दिन पाउँदा म गहिरो विनयभावसहित कृत्यकृत्य छु र सम्पूर्ण सहयोगका साथीलाई साधुवाद भन चाहन्नु। साथै यो अभियानमा हाम्रो मिहिनेत र सफलताका कारण अन्य कोही वैशिक नेपालीहस्तको द्वारा गरिएको पनि

टिकाउन चाहन्छन्। नेपालीहस्तको ठूलो गुनासो कही छैन। आफ्नै देशसँग पनि छैन। परदेशमा हातमुख जोडन, ज्यान जोगाउन गाहो परेपछि बरू आफ्नै गाँडै जान पाए रुखो मसिनो खाएर बाँचाँला, बाँफो बारी जोताँला भन्ने भावना आउनु अति सामान्य हो।

धेरै नेपालीलाई यति पनि थाहा छैन कि उनीहस्ते विदेश जाँदाजाँदै सरकारलाई बुझाएको शुल्क जम्मा भएर ६ अर्ब रुपैयाँभन्दा बढी भइसकेको छ। त्यो पैसा खासमा उनीहरू नै विदेशमा कथंकदाचित ठूलो अप्तेरोमा पर्दा

● ● ●

एनआरएनएले हरेक नेपाली नागरिकले कोरोना खोप लगाउन पाऊन् भनेर एउटा विशिष्ट अभियान सुरु गर्दै छ। अब प्रवासमा बसेका हामी हरेकले कम्तीमा एकजना नेपाली नागरिकका लागि खोप सौजन्य गर्नेछौं। अहिले संसारभर खोप उत्पादन बढ्ने अवस्था देखिँदै छ। हामी अब खोप कहाँ-कसरी किन्ज पाइन्छ भनेर लाग्नुपर्नेछ।

● ● ●

सहकार्यको प्रस्तावसहित अगाडि आएका छन्। नेपाली प्रवासी श्रमिकको हितका लागि अन्तर्राष्ट्रिय समुदायसँग खुला मन र पूर्ण पारदर्शिताका साथ सहकार्य गर्ने हाम्रो धोषित नीति हो। वास्तवमा हाम्रो उपलब्धि र कमाइ नै स्वतन्त्र क्षेत्रबाट हुने यस्तै मूल्यांकन हो।

हामी नेपालीहस्तको सासारै विशेष छवि छ। इमानदार भएका कारण यस्तो आचरो परिस्थितिमा पनि रोजगारदाताले अन्तिम समयसम्म नेपाली कर्मचारीलाई नै

सहयोगका लागि खर्चन भनेर राखिएको हो, त्यसका स्पष्ट कानुनी व्यवस्था छन्। महामारीमा विदेशबाट उद्धार गर्न भन्ने प्रावधान उक्त कोषको कार्यविधिमा प्रस्त उल्लेख छ।

त्यसो हुँदाहुँदै जिम्मेवारी लिएर काम गर्न चाहिँ शरकारी-प्रशासनिक तपाका साथै कोही अगाडि सर्दै। यो चाहिँ विडम्बना हो। त्यो कोषबाट बढीमा ७० लाख रुपैयाँ खर्च भएको छ। जबकि उद्धार-पुनर्स्थापना प्रयोजनकै लागि भनेर

७३ करोड रुपैयाँ विनियोजन गरिएको थियो। त्यो कोषको सदुपयोग गर्दा विदेशमा फसेका नेपालीले आफ्नो सरकारलाई धन्यवाद देलान् भन्ने मात्र होइन, ऐनमौकाको यस्तो बुद्धिमत्तापूर्ण काम सुचासनकै दृष्टान्त बन्न सक्छ। मुलुककै इज्जत रहन्छ। दातालाई गुहरेर काम गर्दा सजिलो मात्र देखे हामीमाफकै कतिपय धारणा खारेजयोग्य छन्। हामीले संकटमा पनि सकेसम्म आत्मनिर्भरताकै पहल गर्नुपर्छ।

हरेक वैशिक महामारीमा दोस्रो-तेस्रो लहर आउनु, त्यसले निरन्तर अर्थतन्त्रदेखि सामाजिक सञ्चुलनसम्म असर गर्नु स्वाभाविक हो। रोजगार आधारित अर्थतन्त्र, सहरमुखी जीवनपद्धतिलाई अनिश्चित ढगले लम्बिरहने यस्तो महामारी बहुतै महँगा सापेक्ष बन्न चाहन्नु। वैदेशिक रोजगारी भन् बढी अचानोमा पर्छ। भन्न सकिन्न, कुनै पनि वेला हजारै नेपाली कामदार फरि स्वदेश फर्किने अवस्था नआउला भनेर। यो कटु यथार्थ हो। अहिले करिब ३० लाख नेपाली कामदार विदेशमा छन्। तीमध्ये ९० प्रतिशत नै स्वदेश फर्किनुपर्ने भयो भने कसरी 'सेटल' गराउने? यो प्रश्नमा गम्भीर भएर तत्काल कुनै न कुनै कार्ययोजनामा लागिहाल्यपर्ने अवस्था छ।

लाख्यै नेपाली विदेशदा नेपालकै श्रम बजारमा चाहिँ वार्षिक आठ लाख विदेशी श्रमिक (भारतीय, बंगलादेशी) आएर काम गर्नुपर्छ। उनीहस्ते बर्सेनि करिब चार खर्ब रुपैयाँ नेपालबाट लैजान्छन्। त्यो

पहिलो गीतबाटै चर्चाका प्रतिमा

काठमाडौं। गायिका प्रतिमा केसी पहिलो गीतबाटै चर्चामा आएकी छिन्। तीन साताअधिसम्म गुनाम भई रहेकी गायिका प्रतिमा अहिले संगीतप्रेमी माफ परिचित बनेकी छिन्।

प्रतिमालाई उनको पहिलो गीत 'माया लाइसक्यो' चर्चामा ल्याएको हो। यो गीत प्रतिमाले ३ साता अघि मात्र जबरामा ल्याएकी हुन्। युट्युबमा राम्रै भ्यू पाइरहेको 'माया लाइसक्यो'को टिकटक बनाउनेका संख्या पनि उत्तिकै छ।

गीतमा प्रतिमालाई नेपाल आइडलबाट उदाएका प्रवीण बेडलावले साथ दिएका छन्। किसन सुवेदीले लेखेको गीतमा सिएल शर्माले संगीत भरेका छन्।

सप्तक स्यूजिकको अफिसियल युट्यूब च्यानलबाट सार्वजनिक गीतको मिडियो वीरेन्द्र धामीले निर्देशन गरेको गीत मिडियो पनि उन्नेले खिचेका हुन्। गीतमा कुशल सिंहको कोरियोग्राफी छ।

पहिलो गीत नै चर्चामा आएपछि प्रतिमा पनि खुसी छिन्। 'पहिलो गीत नै यति चर्चामा आउँछ भन्ने सोचैकै थिइन्, यो नसोचेको सफलताले एकदमै खुसी छु,' निषेधाज्ञाका कारण बागलुलाई घरमै रहेकी प्रतिमाले भनिन्, 'यो सफलताले अभ मेहनत गर्न हाँसला मिलेको छ। चुनौति पनि थपिएको छ।'

गीत सार्वजनिक भइसकेपछि देश तथा विदेशका दर्शक स्रोताले आफूप्रति जस्तो माया देखाउनु भएको छ, त्यो मायालाई कहिलै निरास नबनाउने उन्नेले बताइन्। उन्नेले अब संगीत क्षेत्रमा भविष्य खोज्न मेहनत र संघर्ष गर्न बताइन्।

बंगलादेबाट आयो ३२ हजार मेट्रिकटन मल

काठमाडौं। बंगलादेबाट खरीद गरिएको ३२ हजार पाँच सय मेट्रिकटन युरिया मल नेपाल आइयुगेको छ। सरकार-सरकारबीच (जिटुजी)मार्फत रासायनिक मल खरिद सम्झौताअनुसार कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेड प्रादेशिक कार्यालय वीरगञ्जमा सो परिमाणका युरिया मल आइयुगेको हो।

जिटुजी सम्झौताअनुसार बंगलादेश सरकारले नेपाल सरकारलाई ५० हजार मेट्रिकटन युरिया मल उपलब्ध गराउनेछ। तीमध्ये बाँकी रहेको ७७ हजार पाँच सय मेट्रिकटन युरिया मल आउने क्रममा रहेको सो कार्यालयका प्रबन्धक गोरखनाथ कर्सीले बताए। बाँकी रहेको मल कोलकाता बन्दरगाहको बाटो गरी रेलमार्गबाट वीरगञ्जको सिर्सियारिथ चुक्खाबन्दरगाह भन्सार कार्यालयमा आउनेछन्।

पहिलो चरणको धान खेतीका लागि पर्याप्त हुने देखिन्छ। पर्सा जिल्लारिथ एक सय ३१ थोक विक्रेतामार्फत सो मल किसानसम्म पुग्ने गरिन्छ। सो कार्यालयले थोक विक्रेतालाई एकपटकमा एक सय ३० बोरासम्म मल दिने गरेको छ। विक्रेताहरूले स्थानीय तहले तोकेको मूल्यमा किसानहरूलाई मल बिक्री गर्ने गरेको छ। कतिपय विक्रेताले किसानसँग तोकेको मूल्यभन्दा बढी मूल्य लिएर मल बिक्री गर्ने गरेको गुनासोसमेत आउन थालेपछि सम्बन्धित स्थानीय तहले त्यस्ता कालोबाजारी गर्ने थोक विक्रेतालाई कारबाही गर्नुपर्ने माग किसानको छ।

पर्सामा १० प्रतिशत किसान व्यावसायिक रूपमा धानखेती गर्दै आएका छन्। पर्सामा कुल ४६ हजार हेक्टर क्षेत्रफलमा धान खेती हुँदै आएको छ।

दलमित्रै...

आकर्षक ज्यालासहितको रोजगारीमा स्वदेशी अडिनु भएको उसको सिंगो घरबार जम्नु पनि हो। यही महसुससहित हामी श्रम मन्त्रालय, कृषि मन्त्रालयलगायत रोजगारसम्बद्ध निकायलाई एकसाथ राखेर 'रोजगार कन्फरेन्स' गर्न तयारीमा छौं। कोरोना महामारी मत्थर भई सुरक्षा मापदण्डका साथ भौतिक स्पृहै भेला हुने अनुकूल अवस्था बन्नेबित्तिकै हामी यो सम्मेलन गर्नेछौं। यसलाई हामी नियमित रूपमा आयोजना हुने आवधिक कार्यक्रमकै रूपमा अगाडि बढाउन चाहन्छौं।

अर्थ-सामाजिक सन्तुलनका हिसाबले नगरी नहुने चुयानीपूर्ण काम हो- नेपालीहरूलाई स्वदेशी श्रमबजारमा पुनर्स्थापित गर्नु। फर्किएर आउने मानिसहरू को-कति, उनीहस्तो सीप के-कस्तो र अपेक्षा के हुन सक्छ भनेर बुझन खास कठिन होइन। तर, लक्ष्यप्राप्तिकै हिसाबले काम गर्न चाहिँ एउटा मात्र संस्था लागेर सम्भव हुन्न। एनआरएनएले रणनीतिक स्तरमा विशिष्ट योगदान पुन्याउन सक्छ। विदेशमा नेपालीहरूको संख्या बढाएर मात्र होइन, नेपाल देशलाई

बढाउनेछ। दोस्रो लहर चलिरहेदा नै हेर्नै, एनआरएनए समुदायले नेपालको वस्तुस्थिति र आवश्यकताअनुस्थिका सहयोग निरन्तर जुटाएर पठाउने अभियान चलाइरहेको छ। मध्यार्दिका साथीहरूले पाँच सय ६० थान सिलिन्डर पठाए, कहीं दिनमै पाँच सय अविसज्जन कन्सन्ट्रेटर जाँदै छ र नेपालका सातै प्रदेशमा एउटा-एउटा अक्सिजन प्लान्ट स्थापना गर्ने योजनामा काम अघि बढिसकेको छ।

यसैबीच, एनआरएनएले हरेक नेपाली नागरिकले कोरोना खोप लगाउन पाऊन भनेर एउटा विशिष्ट अभियान सुरु गर्दै छ। अब प्रवासमा बसेका हामी हरेकले कर्तीमा एक नेपाली नागरिकका लागि खोप सौजन्य गर्नेछौं। अहिले संसारभर खोप उत्पादन बढ्ने अवस्था देखिए

छ। हामी अबका दिनमा लाग्नुपर्नेछ, खोप कहाँ कसरी किन्न पाइन्छ भनेर। हामीलाई लाग्छ, हामी यसमा अवश्य

सफल हुनेछौं। निश्चयन्त रहाँ, स्वदेशमा नेपालीजनलाई राहत दिने यो कर्तालाई हामीबीच सुदूढ बन्ने गइरहेको एकीकृत शक्तिले निरन्तर बल प्रदान गरिरहनेछ।

(नयाँ पत्रिका)

बढाउनेछ। दोस्रो लहर चलिरहेदा नै हेर्नै, एनआरएनए समुदायले नेपालको वस्तुस्थिति र आवश्यकताअनुस्थिका सहयोग निरन्तर जुटाएर पठाउने अभियान चलाइरहेको छ। मध्यार्दिका साथीहरूले पाँच सय ६० थान सिलिन्डर पठाए, कहीं दिनमै पाँच सय अविसज्जन कन्सन्ट्रेटर जाँदै छ र नेपालका सातै प्रदेशमा एउटा-एउटा अक्सिजन प्लान्ट स्थापना गर्ने योजनामा काम अघि बढिसकेको छ।

यसैबीच, एनआरएनएले हरेक नेपाली नागरिकले कोरोना खोप लगाउन पाऊन भनेर एउटा विशिष्ट अभियान सुरु गर्दै छ। अब प्रवासमा बसेका हामी हरेकले कर्तीमा एक नेपाली नागरिकका लागि खोप सौजन्य गर्नेछौं। अहिले संसारभर खोप उत्पादन बढ्ने अवस्था देखिए

छ। हामी अबका दिनमा लाग्नुपर्नेछ, खोप कहाँ कसरी किन्न पाइन्छ भनेर। हामीलाई लाग्छ, हामी यसमा अवश्य

सफल हुनेछौं। निश्चयन्त रहाँ, स्वदेशमा नेपालीजनलाई राहत दिने यो कर्तालाई हामीबीच सुदूढ बन्ने गइरहेको एकीकृत शक्तिले निरन्तर बल प्रदान गरिरहनेछ।

(नयाँ पत्रिका)

खेलकुद

जोर्डनसँग हाच्यो नेपाल एसिया कप छनोट कठीन

विश्वकप र एसिया कपको दोस्रो चरणको छनोटमा नेपाली टिम जोर्डनसँग पराजित भएको थियो। कुवेत सिटीस्थित जावेर अल अहमद अन्तर्राष्ट्रिय स्टेडियममा भएको खेलमा नेपाल जोर्डनसँग ३-०ले पराजित भएको हो।

नेपाल पहिलो लेखमा पनि जोर्डनसँग ३-०ले नै पराजित भएको थियो। यो हाच्यो उत्कृष्ट चौथो टिम हुँदै एसिया कप छनोटको तेस्रो चरण प्रवेश गर्ने नेपालको सम्भावना पनि कमजोर बनेको छ। यता, जोर्डनको भने समूहमा बीमा

दोस्रो स्थानमा रहेदै एसिया कपमा छनोट हुने सम्भावना बलियो बनेको छ।

नेपालले समूहमा २ जितसहित ६ अंक जोडे पनि उत्तर कोरियाले प्रतियोगिताका नाम फिर्ता लिएपछि नेपाललाई घाटा भएको हो। उत्तर कोरियाले नाम फिर्ता लिएपछि चौथो दोस्रो स्थानको टिमले पाँच स्थानको टिमविरुद्ध लिएको चौथो स्थानको उत्कृष्ट चारमित्र पर्न नजेडिने भएपनि नेपाललाई घाटा भएको हो। उत्कृष्ट चौथोमा नेपालले कुनै पनि अंक जोडन सकेको छैन।

नेपालले पहिलो हाफमा १ र दोस्रो हाफमा २ गोल खाएको थियो। २४औ मिनेटमा बाहा फाइजल सिफले गोल गर्दै जोर्डनलाई सुरुआती अग्रता लिएको थियो। रोहित कच्चले जोर्डनका खेलाडीलाई डिबकसमा लडाएपछि प्राप्त पेनाल्टीमा फाइजलले गोल गरेका थिए।

पहिलो हाफमा कुवेतले नेपाललाई अधिकांश समय दबाबमा राखेको थियो। कुवेत केही उत्कृष्ट प्रहार नेपाली टिमका कप्तान किरण चेम्जोडले उत्कृष्ट बाचाउ गरेका थिए। पहिलो हाफमै डिफेन्डर विकाश खावास घाइते भएपछि नेपाली टिम दबाबमा आएको थियो। खेलको ४९ औं मिनेटमा फाइजलले व्यक्तिगत दोस्रो गोल गर्दै जोर्डनलाई २-० को अग्रता दिलाए। उन्नेले डिबकस बाहिरबाट फ्रिकिकमा उत्कृष्ट गोल गरेका थिए। ६७ औं मिनेटमा डिफेन्डर याजनले हेडरबाट गोल गर्दै जोर्डनलाई ३-० को जित दिलाए।

अब नेपालले विश्वकप एसिया कप छनोटको अन्तिम खेल ११ जुनमा अस्ट्रेलियासँग खेल्ने छ।

अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगिता खेल्दा क्रिकेटरलाई क्यानले भत्ता दिने

नेपाल क्रिकेट संघ (क्यान)ले अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा सम्भागीता जनाउने क्रिकेटरल

● एनसेलले परिमार्जन गच्छो १९ देशको अन्तर्राष्ट्रीय कल शुल्क

एनसेल आजियाटा लिमिटेडले जेठ २१ देखि लागू हुने गरी विश्वका १९ देशहरूको अन्तर्राष्ट्रीय कल शुल्क परिमार्जन गरेको छ। कम्पनीले नेपाल दूसर्च्चार प्राधिकरणले अन्य दूसर्च्चार सेवाप्रदायकलाई प्रदान गरेको स्वीकृत शुल्क तथा कलदरअनुसार नै नयाँ शुल्क तय गरेको हो। गत जेठ ९ गते नेपाल दूसर्च्चार प्राधिकरणले एनसेललाई नयं शुल्कको स्थिरीकृति दिएको जनाइएको छ। प्राधिकरणले इटाली, माल्टा, जर्मनी, ताजिकस्तान, जोर्डन, थाइल्यान्ड, लाटभिया, स्लोभेनिया, माल्दिभ्स, बेल्जियम, इस्टर्निया, क्रोएसिया, फिनल्यान्ड, नेदरल्यान्ड, बुल्गरिया, सिरियन अरब रिपब्लिक, लियुआनिया र साइप्रस गरी १९ देशहरूका लागि नयाँ अन्तर्राष्ट्रीय कल शुल्कको स्वीकृति प्रदान गरेको एनसेलले जनाएको छ।

प्राधिकरणबाट प्राप्त यो स्वीकृतिसँगै यी देशहरूका लागि एनसेलको अन्तर्राष्ट्रीय कल शुल्क अब अरु सेवाप्रदायकले प्राधिकरणको स्वीकृतिबाटोमैजिम लियरहेको न्यूनतम शुल्कपाँया बराबर गरेको कम्पनीको भनाइ छ।

नयाँ परिमार्जित अन्तर्राष्ट्रीय कल शुल्कअनुसार १८ वटा देशको शुल्क करबाहक प्रतिमिनेट ३० रुपैयाँ तथा माल्दिभ्सको प्रतिमिनेट कल शुल्क करबाहक ३० रुपैयाँ ६५ पैसा निर्धारण भएको कम्पनीले जनाएको छ। यसअधि यी देशहरूमा कल गर्दा गन्तव्य देशअनुसार प्रतिमिनेट ४ रुपैयाँ ९९ पैसादेखि १५ रुपैयाँसम्म लान्ने गरेको जनाइएको छ। अझे पनि माल्दिभ्सका लागि एनसेलको प्रतिमिनेट कल शुल्क अरु सेवाप्रदायकले लिने शुल्कभन्दा निकै नै कम रहेको कम्पनीले जनाएको छ। अन्तर्राष्ट्रीय कलका लागि कम्पनीलाई लान्ने खर्चको तुलनामा खुदादर निकै नै कम भएको कम्पनीको भनाइ छ। सम्बन्धित देशका साझेदारहरूले सन् २०१६ देखि आफ्नो शुल्क बढाएका कारणले गर्दा विगत ५ वर्षदेखि एनसेलले अन्तर्राष्ट्रीय कलबापतको राजस्वमा दूलो नोकसानी व्यहोर्दै आएको कम्पनीले जनाएको छ।

यसअधि एनसेलले यी देशहरूका लागि प्रदान गर्दै आएको अन्तर्राष्ट्रीय शुल्क अन्य सेवाप्रदायकको स्वीकृत कल शुल्कभन्दा ६ गुणा कम दरमा ग्राहकलाई अन्तर्राष्ट्रीय कल सुविधा प्रदान गर्दै आएको कम्पनीले जनाएको छ।

● एनएमबि बैंकको साइकल र विद्युतीय सवारी कर्जा योजना

एनएमबि बैंकले विश्व वातावरण दिवसको अवसर पारे साइकल र विद्युतीय सवारी कर्जा योजना ल्याएको छ। बैंकले माउन्टेन बाइक खरिद गर्न चाहने ग्राहक र विद्युतीय सवारी खरिद गर्न चाहने ग्राहकलाई फरक-फरक योजना ल्याएको हो। बैंकले आफ्नो क्रेडिट कार्ड वा एनएमबि मुलभूत किस्तिया योजनाअन्तर्गत असार मसान्तसम्मा विद्युतीय सवारीको बुक वा खरिद गर्दा बेस रेटपै कर्जा प्रदान गर्ने जनाएको छ। यसका साथै ८० प्रतिशतसम्म फाइनान्सिङ, ७ वर्ष कर्जा अवधि, प्रशासनिक शुल्कमा ०.२५ प्रतिशत छुट्को अफर ल्याएको छ। बैंकले माउन्टेन बाइक विक्रेतासँग सम्झौता गरी जुन महिनाभारी शून्य प्रतिशत ब्याजदरको इएमआईमा शून्य सदस्यता शुल्क र वार्षिक शुल्कपै साइकल बुक वा खरिद गर्न सक्ने योजना ल्याएको जनाएको छ। यसअन्तर्गत एनएमबिका ग्राहकले एपिक माउन्टेन बाइक भीमिस्खेल, ग्राम्पिटी नेपाल भीमिस्खेल, हिमालयन सिंगल ट्रेक ठमेल, काठमाडौं बाइक विक्रेतासँग सम्झौता गरी जुन महिनाभारी शून्य प्रतिशत ब्याजदरको इएमआईमा शून्य सदस्यता शुल्क र वार्षिक शुल्कपै साइकल बुक वा खरिद गर्न सक्ने योजना ल्याएको जनाएको छ। यसअन्तर्गत एनएमबिका ग्राहकले एपिक माउन्टेन बाइक भीमिस्खेल, ग्राम्पिटी नेपाल भीमिस्खेल, हिमालयन सिंगल ट्रेक ठमेल, काठमाडौं बाइक विक्रेतासँग सम्झौता गरी जुन महिनाभारी शून्य प्रतिशत ब्याजदरको इएमआईमा शून्य सदस्यता शुल्क र वार्षिक शुल्कपै साइकल बुक वा खरिद गर्न सक्ने योजना ल्याएको जनाएको छ। बैंकले हाल देशभरि १ सय ८१ शाखा, १ सय ३७ एटिएम, ९ एक्सटेन्सन काउन्टरमार्फत सेवा दिनै आएको जनाएको छ।

● खल्ती वालेटबाट सामाजिक सुरक्षा कोषमा भुक्तानी गर्न सकिने

सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्ध संगठित संस्थाहरूले खल्ती डिजिटल वालेटमार्फत सीधै रकम जम्मा गर्न सक्ने भएका छन्। खल्तीले नेपालमा गरिने हरेक भुक्तानीलाई डिजिटलाइज गर्ने उद्देश्यले उक्त सेवा सञ्चालनमा ल्याएको हो। खल्तीका सहायक प्रबन्धक जोनाम भर्तुल र कोषमा कार्यकारी निर्णेशक कपिलमणि ज्ञवालीले सम्भौतामा हस्ताक्षर गरेको जनाइएको छ। सम्भौतामा सामाजिक सुरक्षा कोषमा सरकारी र प्राइभेट कार्यालयमा कार्यर्थ

कपोरेट

दुवै किसिमका कर्मचारीले आफ्नो मासिक आम्दानीबाट निश्चित रकम खल्ती वालेटबाट सजिलै भुक्तानी गर्न सक्ने जनाइएको छ। रकम हेरेक महिनाको १५ गतेभित्र भुक्तानी गरिसक्नुपर्ने जनाइएको छ। कोषमा तिर्पुर्ने रकम नीतिरेको अवस्थामा कुनै कर्मचारीले आफ्नो कोषको रकम दाबी गरेमा संगठनलाई निश्चित रकम जरिवाना लान्ने कोषले जनाइएको छ। खल्ती डिजिटल वालेटका सहायक प्रबन्धक भुत्तेलाई भने, 'खल्तीले सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्ध संस्थाहरूले घरमै बसी सजिलै रकम भुक्तानी गर्न सक्ने सुविधा त्याएकाले यो सेवाले मानिसहरूको भुक्तानी प्रक्रियालाई सरल र सही बनाउन थप टेवा पुने विश्वास लिएको छु।' कोषको कार्यकारी निर्देशक ज्ञवालीले सामाजिक सुरक्षा कोषको रकम संकलन गर्ने सन्दर्भमा खल्तीसँग अत्यन्त छोटो सम्यमा गरिएको सहकारीले सतहतै जिल्लामा छारिए रहेका कर्मचारीलाई चैबिसे घन्टा रकम जम्मा गर्ने सुविधा उपलब्ध भएको बताए।

खल्ती डिजिटल वालेटको १७ लाखभन्दा बढी प्रयोगकर्ता रहेको जनाइएको छ। यसको प्रयोग गरी ६० बन्दा बढी बैंकहरूमा पैसा पठाउन सकिने साथै मोबाइल रिचार्ज, बिजुली, पानी, इन्टरनेट तथा डिटिएचको बिल भुक्तानी गर्न सकिने जनाइएको छ।

● कल्याणपुर नगरपालिकालाई माछापुच्छेको सहयोग

माछापुच्छे बैंक लिमिटेडले सिराहाको कल्याणपुर नगरपालिकालाई विभिन्न स्वास्थ्य सामग्री हस्तान्तरण गरेको छ। संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वअन्तर्गत बैंकका अध्यक्ष डा. वीरन्द्रप्रसाद महतोले स्वास्थ्य सामग्री कल्याणपुर नगरपालिकाका कार्यबाहक मेयर रोहिणीकुमारी यादवलाई हस्तान्तरण गरेको छु।

बैंकले नगरपालिकामा देखिएको कोरोना जोखिम न्यूनीकरण तथा संक्रमितको उपचारका लागि निर्माण गरिएको आइसोलेसन सेन्टरका लागि आवश्यक स्वास्थ्य सामग्री सहयोग गरेको जनाएको छ। सहयोग गरिएका सामग्रीमा अविस्तर अन्तर्गत एनसेल बाइक, थर्मल, थर्मल गन, स्यानिटाइजर डिस्पेन्सर, अविस्तर, सर्जिकल मास्कलगायत रहेको बैंकले जनाएको छ। बैंकले आफ्नो संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वअन्तर्गत गत वर्षदेखि महामारीका रूपमा

फैलिंगै गएको कोरोना भाइरसको जोखिम न्यूनीकरण तथा संक्रमितको उपचारमा राहत पुगेस भन्न उद्देश्यका साथ नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय संघ-संस्थाहरूलाई विभिन्न सम्यमा विभिन्न सहयोग गर्दै आएको जनाएको छ।

● साइकल यात्रा प्रवर्द्धन गर्न युएनडिपी र एनसेलको साझेदारी

नेपालमा दिगो विकास तथा स्वस्थ जीवन र स्वच्छ सहरका लागि साइकल यात्रा अभियानको प्रवर्द्धन गर्न संयुक्त राष्ट्रसंघ विकास कार्यक्रम (युएनडिपी) र एनसेल आजियाटा लिमिटेडले साझेदारी गरेको छ।

यसको लागि युएनडिपीको आवासीय प्रतिनिधि ऐसानी मेडागांगोडा लाबे र एनसेलका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत एन्डी चोडले सम्भदारीपत्रमा भर्चुअल रूपमा हस्ताक्षर गरेका छन्। साइकल अभियानलाई 'ग्रिननेपे' अर्थात् 'हरितमार्ग' एपको माध्यमतात्त्वात्तरायतप्रवर्द्धन गरिने एनसेलले जनाएको छ। सहरी बासिन्दाका लागि दिगो सहरी यातायात र वातावरणमैत्री जीवनपद्धतिको छोट प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले यो अभियानको मुख्यात ०७७ साल पुसबाट भएको कम्पनीले जनाएको छ। सहरवासीका लागि स्वच्छ, स्वस्थ र सुपुथ रहेको साइकल यात्रा कसरी वैकल्पिक माध्यम हुन सक्छ भन्ने कुराको पुष्टि गर्नु अभियानको ध्येय रहेको जनाइएको छ। 'विश्व वातावरण दिवस २०२१'को पूर्वसन्ध्यामा हस्ताक्षरित सम्भदारीपत्रअनुसार युएनडिपी र एनसेलले आफ्नो व्यावसायिक-सामाजिक जिमेवारी (सिएसआर) को हिस्साका रूपमा काठमाडौं उपत्यकाबाहिरका अन्य इच्छुक सहरहरूमा समेत साइकल अभियान विस्तार गर्ने सहकार्य गर्ने जनाइएको छ। अभियानले स्वस्थ सहरका लागि साइकल यात्राको नियमन, नक्सांकन, विश्वास तथा प्रोत्साहनका लागि विद्यान संविधि प्रयोग गर्ने एनसेलले जनाएको छ। मानिसहरूलाई प्रतिसंर्थात्मक खेलमार्फत बढीभन्दा बढी साइकल प्रयोग गर्न उत्साहित गरिने कम्पनीको भनाइ छ। यसले साइकलयात्रीलाई योग्य गर्ने र खेलमा सहभागी हुने

तथा प्रायोजन गर्नेजस्ता वातावरणमैत्री व्यवसायलाई समेत पक्षपोषण गर्ने कम्पनीको दाबी छ। अभियानले साइकलमैत्री, सुरक्षित पूर्वाधारको बढदो लगानीका लागि वकालत गर्नुको साथै आर्थिक, स्वास्थ्यलायत विभिन्न सुरक्षाका लागिसमेत मानिसलाई साइकल जीवनशैली सुरु गर्न वा निरन्तर गर्न उत्प्रेरित गर्ने कम्पनीको भनाइ छ।

